

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v četrtek dne 16. avgusta 1888.

Strosmajerjeva brzojavka.

Čudnega li prizora! Oni nemški in madjarski časniki, v katerih židovski njihovi uredniki in so-trudniki o vsakej mógočej priliki ometavajo z blatom uredbe katoliške cerkve in smešijo verske nje dogme, čutijo se najedenkrat poklicane, da z vso židovsko svojo zgovernostjo branijo ravno to katoliško cerkev pred silno nevarnostjo. In od kodij jej preti ta nevarnost? Bože moj! od nikodi drugod, ko od vladike Strosmajerja, od moža, katerega ves učeni svet priznava za zvezdo katoliškega episkopata in katerega je vidni glavav katoliške cerkve sam še le pred kratkim sijajno odklikoval — gotovo lé za zasluge, katere si je pridobil za katoliško cerkev.

S čim pa si je nakopal Djakovski vladika srd Dunajskih in Budimpeštanskih obrezancev; kakošne so njegove zasluge zato, da so se prej strastni sramotilci naše vere prelevili kar čez noč v najgorečnejše nje branitelje? Nedolžna brzojavka je to, katero je poslal vladika Strosmajer v Kijev, kjer je proti koncu minolega meseca slavil ruski narod najkrasnejši svoj narodni praznik — praznik pokrščenja Rusije leta 988.

Pokrščenje Rusije! Kako ogromno mnogo značita ti dve besedi. Narod, katerega je božja previdnost postavila v prekrasne in plodovite ravnine povolske, podonske in podnjeperske in katerega je odbrala za posredovalca omike in prosvete mej zapadom in iztokom; narod, ki je že po svojem številu samem poklican k imenitnej ulogi — odpovedal sa je poganskim svojim bogovom, odpovedal veri sovraštva ter sprejel vero ljubezni in ž njo vred vse one spasonosne nauke krščanske morale, kateri jedini so v stanu preobrniti človeško družbo tako, da postane sposobna za napredek. Pač bi imel ves omikani svet uzroka dovolj da se veseli tega dogodka in da z ruskim narodom v duhu slavi spomin njegovega pokrščenja; posebno pa je bil poklican ves krščanski svet, da se udeležuje primernim načinom prepomenljivih slavnosti v „matuški“ ruskih mest v „svjaščenom Kijevč“.

Naj se nam ne ugovarja, da se je v Kijevu vršila slavnost „razkola“. Sv. Vladimir, ki je z modrostjo in slovansko energijo — katerej pa nikdar niso bili pogoji potoki krvi — privedel ves ruski narod — od „gospodina Velikago Novgoroda“ do dražestnih bregov Črnega morja — v naročje krščanske vere, ni poznal razkola. Njega kot svetnika časti isto tako katoliška, kakor pravoslavna cerkev. Njemu mora pa ravno katoliška cerkev vedeti tudi zahvalo za pridobitev velicega števila vernikov, ki — dasi Rusi po narodnosti — kot unitati žive v najtesnejšji zvezi z rimsko stolico.

Silna predrznost je torej, ako se drzne kdo vzdigniti kamen in vreči ga za vladiko Strosmajerjem, kateri je — spoznavši imenitnost Kijevskih slavnosti za vesoljno krščanstvo — poslal vseučiliščnemu rektorju Kijevskemu brzojavko, v katerej izraža z besedami sv. pisma, da je „dedščina sv. Vladimirja — sveta vera — ustajenje in življenje, luč in slava ruskega naroda“ in v katerej prosi od Boga blagoslova za Rusijo, da z močjo vere, uzornim življenjem, s pomočjo božjo in s krščanskim junaštvom izpolni poleg družih svojih nalog, tudi ono najzvisejše svetovno misijo, katero jej je namenil Bog. Zares, mi bi se na te napade ne ozirali, ko bi se nahajali le v znanih ščuarvarskih listih nemških in madjarskih, katerim je Slovanstvo samo na sebi zločin in kateri bi bili radi izprosili zaradi slavnosti devetstoletnice ogenj in žveplo iz neba nad Kijev; le okolnost, da so se tem listom pridružili tudi viadni in poluvladni listi obeh plovic naše države, sili nas, da tudi mi izpregovorimo o „silnej pregrehi“ Strosmajerjevej.

Kdor pozna tega moža, ki deluje že petdeset let kot katoliški duhovnik in ki že preko 35 let uzorno vodi bosenskosremsko vladikovino, ta bode pač priznal, da je on nesposoben zatajiti kdaj svoje versko prepričanje kot — katolik. Strosmajer pa nikdar ni zaneakaval, da gledé slovanskih narodov, ki spoznavajo rimskega papeža za vrhnega poglavarja cerkve, nima posebnih željá; da! on je te želje večkrat svečano izražal v svojih prekrasnih pastirskih listih in celo pred rimskim papežem samim. On iz vsega srca želi, da bi — v neizmerno korist katoliške veri samej — rimska stolica vrnila Slovanom ono sveto dedščino, katero so jim zapustili prvi njihovi učeni krščanskoverskih res-

nic in katero jim je odvzelo ljudska zloba: slovansko službo Božjo. Na Ruskem uvel je slovansko službo Božjo „ravnoapostolnij sv. Vladimir“ in dedščina njegova ohranjena je tudi v katoliškej cerkvi pri ruskih unijatih. Ako vladika Strosmajer svetelj stolici neprenehoma priporoča, naj Slovanom vrne prvotno liturgijo, tedaj ima pri tem brezdvoybeno vedno pred očmi gotovi faktum, da bi to silno približalo iztočno slovansko cerkev z zapadno in da bi to mogel postati oni temelj za mejsebojne boljše razmere, iz katerega bi se konečno razvilo versko jedinstvo Slovanov. Mnogokrat se je že prizadevala rimska stolica, da stopi z Rusijo v dogovore zaradi ureditve razmer onih katoličanov, ki so podložni „bjelago carja“; a vedno so se ti dogovori razbili o nezaupanji, katero je ruska vlada gojila do „Latincev“. Bodimo odkritosrčni: to nezaupanje bilo je deloma opravičeno, kajti latinstvo podavilo je mnogo krepkih slovanskih rodov, v tem ko vidimo, da so si oni bratje naši, ki imajo službo Božjo v slovanskem jeziku, ohranili svojo narodnost v vsem obsegu.

Opravičeno je tedaj, da bi mnogo tega nazaupanja izginilo, ko bi rimska stolica storila oni korak, kateri storiti priporoča jej tako toplo in zgovorno vladika Strosmajer. Rusija je mogočna slovanska država, njej mora biti do tega, da ohrani slovanski svoj značaj neomadeževan, kajti z izgubo njegovo izginila bi tudi njena mogočnost. Ko bi tedaj ona sprevidela, da jej od Rima ne preti nevarnost, kakeršno je latinstvo prineslo zašlim slovanskim rodovom, bi ne stala tako strogo na svojem sedanjem stališči in bilo bi mogoče versko jedinstvo, kakeršnega si iz vsega srca želi za katoliško svojo vero uneti vladika bosenskosremski. To bi bila ona svetovna misija, za katero prosi vladika Rusiji blagoslova od Boga; svetovna misija, katere izpolnitev je malo komu doumevna, katero pa dobro spoznava veliki duh najumnejšega katoliškega vladike.

Evo komentarja vladičinej brzojavki. Pač je on dobro vedel, česa se ima nadejati od ljudske perfidije, ko se razglasi ta njegova brzojavka; a trdni značaj, neupogljiva volja, verskonarodna gorečnost bodrila ga je, da se izpostavi vsej zlobi sveta. Kak velikan v primeri z nekaterimi sloven-

LISTEK.

Lušanje.

III

Da so Lušanje res prav mirni ljudje, to sem Vam razkazal zadnjič, gospod urednik! A vender ni, da bi jih človek jezil. Kakor se razsrdi še krotka bučela, če jej nagajaš in je ne pustiš zmirom, in te razjarjeno pikne, da te skeli in boli in ti še lice oteče, tako tudi Lušanje neso vsak dan za šalo. Ono leto so jih bili razkačili Selčanje, zakaj in s čim, tega še sami neso prav dobro vedeli. Nekateri trdijo, da so jim bili zavidljivi, ker se je preselila v Selca tista grbasta, gluha brezzoba stara Uršica, ki je pa imela navadno dobro in priporočljivo žensko svojstvo, da se jej je jezik zelo težko in nerodno gibal. A ve se ne, če je bilo res to uzrok ali kaj drugega. A to nam ne delaj sivih las — glavna stvar je, da so bili jezni kakor cel osér osá. A kako so se maščevali! Cel kup zabavljiviek so zmislili o njih. Pripovem Vam dve ali tri, da boste videli, kako znajo, kadar treba o drugih reči kako grenko.

V Selcih, tako pripovedujejo, sezidali so vaščani lepe nove hiše. A napravili jim neso oken: prav pozabili so jih. „Kako bi sedaj naredili“, ugibljejo vsi v skrbeh, „kako bi naredili, da bi bilo svetlo v njih?“ Zbero se v svet in sklenejo butati z glavo ob steno, dokler je ne probijejo. Zakadi se prvi z vso svojo močjo nanjo in trešči s čelom ob trdi zid. Omamljen zavrtoglavi nazaj in se zvrne na zemljo. A drugih to ne ostraši: Še z večjo silo se zaletavajo vanj. Nazadnje so jo menda vender le pretolkli, ker današnje dni imajo tudi Selčanje okna, kakor druge vasi.

Drug čas imeli so spraviti debel mlinski kamen z gore v dolino. „Kako bi zvdli, da se nam ne prelomi?“ vprašujejo se v velikej zadregi. Sklenejo, da je treba, da ga kdo vodi in kreči, da se ne bi zaletel v kake skaline in se razdrobil. V to službo izbero, kakor je pristojno, moža župana: „Če celo srenjo vodi in upravlja“, govore modro drug drugemu, „kako ne bi ubogega mlinskega kamena?“ Kakor sklenejo, tako store. Župan utakne glavo skozi luknjo na sredi; ni se upal braniti te častne naloge. Zavale kamen s hriba doli. . . Hm, menda jim on ni več dolgo županal.

Rasel jim je, Selčanom, prav čvrsto lan na velikej njivi. Če je pihal čezenj rahel veter zabilaval se je kakor valčki na jezeru. Zato se zmislijo bistri Selčanje, da bi se navadili na njem plavati, ker vode so se bali, kakor zajec puške. Hodili so torej nanj, utripali in opletali z rokama in nogama, kakor bi se kopali prav sredi globokega morja. A nagajivi Lušanje trdijo, da se neso dosti naučili plavanja.

A nekaj jim skoči v glavo čudna želja: zvedeli bi radi, koliko visoko je brv nad vodo. „Kako bi je vender premerili?“ belijo si vsi v skrbeh lase. Nu, Selčanje neso za vsak dan; še za vsako nedeljo ne. Prav naglo se domislijo pravega: Prvi mož se dobro in trdno oprime z rokama brvi, a noge moli doli v vodo. Drugi vaščan spleza po njem doli in oprime se za njegove noge. Tako se drug za drugim razvrste doli. Že se je poslednji malo da ne dotikal vode, ko prvemu začne roka omagovati. „Čajte, da se malo opljunem“, reče jim in spusti brv iz rok, da bi se opljunil, in — vse štrbunkne v vodo.

Take zabavljivke so namislili naši ljudje ubogim sosedom, ker so jim bili nekaj malega zakri-

skimi pritlikovci, ki so prizadevali si odpraviti le senco suma, da sočuvstvujejo s Kijejskimi slavnostmi!

Koburžanova obletnica.

Jedno leto je minilo te dni, ko je princ Koburški ostavil Ebenthal ter se odpeljal v Sofijo, da je zasel bolgarski prestol. Nobena evropska vlast ga ni bila priznala, pa on se ni zmenil za to. Mi ne vemo, ali ga je v Sofijo gnala le častihlepnost po kneževskem dostojanstvu ali je pa morda svetovala še kaka druga velevlast, da naj stori ta korak. Poslednje se nam zdi jako verjetno, ker nekateri evropski državniki si očitno ne upajo upirati se Rusiji, boje se njenega meča, a skrivaj jej pa radi mečejo pojena pod noge. Preverjeni smo pa, da honvedskega častnika, nemškega princa Ferdinanda, v Sofijo ni vlekla ljubezen do bolgarskega naroda.

Nasprotniki Rusiji so se lani nadejali, da se bodo kmalu po prihodu novega vladarja stvari uravnale v Bolgariji, da se bodo vse stranke zbrale okrog princa Ferdinanda in se nikdo za željo Rusije več brigal ne bode. A kakor stvari sedaj stoje, je videti, da so se jako motili. Nobene stranke ni Ferdinand zase pridobil razen onih, kateri so ga posadili na prestol. Še manj privržencev ima v deželi, nego jih je zglasno regentstvo, katero so podpirali tudi Radoslavovci.

Da se ni polastila bolgarskega naroda neka apatija, gotovo bi že dolgo ne vladal več ta usiljenec. Vladni nasprotniki so pa tudi iz strahu nekoliko mirnejši, ko so bili dali v Ruščuku ustaške vodje brez vsega ozira postreliti in se potem Rusija ni potegnila zanje. Tako se sedaj marsikdo boji za življenje in mirno gleda, kako podkopijuje narodno blagostanje razni pustolovci vladajoči v Sofiji. Vlada je dobro organizovala povsod ovaštvo in torej za časa izzve za vsako gibanje ter torej protivladne agitacije neso lahke. Če se bode pa dalo dolgo strahovati narod s tacimi sredstvi, je pač drugo vprašanje. Pregovor, da „svaka sila do vremena“ se bode tudi tukaj uresničil.

V Sofiji hočejo slaviti obletnico kneževga prihoda. Nekatere slavnosti so že bile, druge bodo pa še. Pojutranjem bode velik dvorni ples, h kateremu bodo vabljeni razni bolgarski odličnjaki, menda tudi opozicijonalcji ter jih bode knez skušal pridobiti.

Da se dostojno proslavi obletnica kneževga prihoda, so skrbeli tudi drugi, ne le bolgarski faktorji. Nalašč se je baš predčera jutro odprla železnica, da se je tudi s tem nekako proslavljala kneževa obletnica, ter so ministri imeli priliko poudarjati Koburžanove zasluge, da se je dovršilo to podjetje. Pri otvorenju železnice je bilo več zastopnikov družin vlad in ti so se tudi udeležili obeda na kolidvoru in tako pokazali, da vsekako priznavajo kneza. S tem se je Koburžanu dala nova potuha, da naj ostane v deželi. Sedaj bi tudi kaka diplomatska nota, s katero bi ga pozvali, da naj ostavi Sofijo, težko imela uspeh.

V Peterburgu je tako dvolično postopanje nekaterih vlastij pač napravilo kaj slab utis. Rusija bode gotovo iz tega posnela nauk, da ne sme nikomur dosti zaupati, da je najbolje, če se zanaša le na lastno moč. Tako postopanje pa pač ne bode služilo ohranjenju miru

Vzlic vsem tem slavnostim pa vender bolgarski vladni pristaši ne morejo biti prav veseli ob letnice. Revščina se je razširila po deželi, ker je vsled nenaravnih političnih odnošajev jako propala trgovina in je opešalo vsled tega kmetijstvo. Mnogim so za davke prodali posestva.

Da se pa prežive, so kmetje, pregnani s svojih posestev, prisiljeni z ropom iskati si živeža, ker ni drugega zaslужka. To je uzrok, da se je baš za kratkega Koburžanovega vladanja jako zmanjšala varnost življenja in imenja. Oblastva ne morejo več strahovati roparjev, ki vedno postajajo predrznejši. Tako so bili na kolodvoru v Belovi prijeli dva Avstrijca in jedva so ja izpustili za veliko odkupnino. Že so blizu samostana Rilo, v katerem je nedavno bival knez, roparji prijeli nekega fotografa in zopet zahtevajo zanj veliko odškodnino. Res kaj lep napredek! Nanj so lahko ponosni Koburžanovi oboževalci!

Do sedaj se Evropa ni dosti brigala za notranje zadeve bolgarske. Drugače bode pa sedaj, ko skozi deželo vodi železnica in se bode po njej prevažalo evropsko blago. Če se varnost ne zboljša, bodo države prisiljene gledati, da se napravi v deželi red. To pa brez sporazumljenja Rusije ni mogoče. Zaradi tega bodo morda prisiljene iste vlasti, ki še sedaj dajo potuho Koburžanu, prisiliti ga, da ostavi deželo in se po njegovem odhodu napravi zakoniti red.

Prošnja na cesarja!

(Konec.)

Ta dan se je namreč odbila pritožba krojaške zadruge mesta Steyr proti temu, da prodajalci z mešanim blagom jemlje naročila za obleko po meri, da je slednjej osobi dovoljeno jemati mero, ali pa posluževati se svojih ljudij za jemanje mere.

Če ostane ta odločba v veljavi, se mora zmatrati, da se je upliv dokaza zmožnosti, torej baš to, za kar se je obrtni stan pogajal desetletja, popolnem odpravil.

Kajti to, kar velja za izdelovalce obleke, velja tudi za druge obrtne stroke, če bode slednjemu, ki je na podlagi § 38 objavil kako trgovsko obrt, dovoljeno imeti „delavce za rokodelske izdelke“, postal bode rokodellec, če je tudi mojster, kmalu le priprost pomočnik.

V čegavem interesu bi pa bilo, da se to zgodi, da zgubi obrtni stan ves pogum in se ga polasti popolna obupnost, o tem ni dvojbe in če bi bilo treba še kacega dokaza o tem, da nasprotniki naših teženj prav dobro vedo, kakega pomena bi bila obupnost obrtnega stanu, to pač dokazuje pomembna opomba, katero navaja bivši poslanec Reschauer v svojem delu „Geschichte des Kampfes der Handwerkerzünfte und der Kaufmannsgremien mit der österreichischen Bureaokratie“ na strani 251.

On piše:

„Revizija obrtnega reda se je po preteku nekaj let vsakokrat postavila na dnevni red, da — je čez nekaj časa zopet ž njega zginila.

S tem se je doseglo, da se je v vseh slojih proizvajajočih stanov, torej tudi v obrtnem stanu pojavila se popolna obupnost in da premaguje misel, da država ni poklicana, da bi se brigala za malo obrt, in da je slednji zapal svoje osodi, da bode

vsekako popolnoma propal. S tem bi bilo ustrezno največ oni denarni aristokraciji, ki dobro ve, da le tako dolgo more brezmejno gospodariti v vseh panogah pridobivanja, dokler jej stoji nasproti neorganizovan, razcepljen in v gmotnem oziru propadajoč obrtni stan, z jedno besedo popolnem propal srednji stan.“

Ta opazka je v ustih Reschauerjevih in pri njegovem političnem prepričanju uprav ušlo priznanje, in se mora zmatrati kot znamenje njene nepopolnosti, da ni pristavil, da bi „neomejeno gospodarstvo v vseh panogah pridobivanja“ privedlo z neovrgljivo doslednostjo celo k neomejenemu gospodarstvu teh faktorjev na političnem poprišču.

Ko pa obrtni zakon, kateri je sankcionovalo Vaše c. kr. apostolsko velečastvo, ne daje le nam rokodelcem varstva, temveč omogočuje tudi tisočem in tisočem delavcem, da pridejo do samostojnosti, če se prav tolmači, ko so najudanejšje podpisani več nego desetletje sklepali peticije in resolucije, storili vse mogoče korake pri vseh instancijah obrtnih oblastev, in naposled s pomočjo državnega zbora dosegli obrtni red, ki sicer ne zadostuje, a vender v nekaterem oziru daje varstvo, sedaj pa spoznali, da bi tudi, če se znova prehodijo vse postaje trpljenja, prišli le do tega, da bi je čez kacic deset let ob morebitne pridobitve zopet spravilo kako sodnjo tolmačenje, usojajo se obrtni do Vašega velečastva, poslednjega sidra upanja, z najudanejšjo prošnjo, da bi s svojo cesarsko mogočno besedo milostljivo prouzročilo, da bi jedenkrat se uresničilo avtentično tolmačenje obrtnega zakona, s katerim se daje obrtnemu stanu uplivno varstvo.

Naj Vaše velečastvo posname iz okolnosti, da so to peticijo podpisali obrtniki vseh narodov, da v obrtnem vprašanju ni nikacih kakeršnih si bodi političnih in narodnih nasprotstev, da so na tleh obrtne reforme vsi avstrijski obrtovalci jedini. Naj pa tudi Vaše velečastvo vsprejme zagotovilo, da je baš ta okolnost to, zaradi česar se s fakcijske strani na vso moč prizadevajo, da bi porinili absolutno lojalni avstrijski obrtni stan obupnosti v naročje. Vsprejmite Vaše velečastvo zagotovilo brez-pogojne lojalnosti, v katerej bodemo vedno vstrajali.

„Obrtnik.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. avgusta.

Češki listi ne proslavljajo grofa Taaffeja ob desetletnici njegovega vladanja posebno laskovo. Uspehi, kateri so se dosegli, tudi neso toliko delo vlade nego državnozbornske večine. To, da nobena stranka s Taaffejem ni zadovoljna, pač ne dokazuje, da bi njegovo postopanje bilo vedno pravo. Češki listi se pa nadejajo, da se bode v bodoče vlada bolj ozirala na želje Čehov.

Pri slavnosti blagoslovljenja veteranske zastave v Rabi je **hrvatski** ban v nekej napitnici dal razumeti, da še nadalje ostane ban. Proti dopisniku nekega Budimpeštanskega lista se je pa tudi izjavil, da on nič ne ve, da bi ga hoteli poklicati za ministra notranjih zadev v Budimpešto. On sodi, da so to izmislili hrvatski opozicijonalcji. Nadalje se je ban jako nedostojno in prezerljivo izrazil proti temu dopisniku o vladiki Strossmayerji.

➤ Dalje v prilogi. ➤

vili. E, Lušanje so prav razumne bučice. Živa duša jih ne užene. Samo škricev se nekako bojé. Prav sumljivo in plaho jo gledajo, že se prikaže v vas kaka gosposka suknja. In prav za prav imajo zato tudi svoj pošten razlog in uzrok: Taka stvar božja nikoli ne prinese nič dobrega: ali je kak berič s pozivom, da, ko je vse polno dela, treba iti kar neutegoma zlomek vediti zakaj v mesto, ali je kak „dacar“, ki zasleduje okolu kakor lisica, da bi dobil pri kom kaj nenaznanjenega žganja in naložil trdo kazen, ali so kaki bradači, ki gredo rubit in prodajat — dà, dà, gospoda je samo zato, da ubogega kmeta tere in dere. In koliko je je že! Vsak berač ima že svojega pisca, da lenko oba zložno lenobo paseta in trebušček redita. Zato bi jej o priliki tudi prav korenito premleli kosti, če bi le ječ in zaporov ne bilo na svetu. A kar je, to je, kakor je dejal one, ki je na skali sedel in ribe lovil, a nič ujel ni: „kar je, to je, namreč: nesreča“. Ker bi bila torej sila tu nevarna, maščujejo se „škricev“ z zvijačo. Če mu jo kdo kako pravo zagodi, veseli se je, kakor bi trem vragom roge polomil. Ono leto je na primer Melj prav prebrisano preongavil finančarja. Sedel je v hosti za domom

in brinjevec kahal, ne da bi bil naznanil in plačal, kar je treba. Kar zagleda, kako prihaja tak zelenokapec proti hiši. Kakor bi trenil, zgasi ogenj, ulije naj vode, da se ne bi razpoznalo, da se je nedavno tam kurilo, dobro skriva nenaznanjeni svoj kotel, a kraj hišnih vrat na tla vrže nekoliko žonte. Razvidel je takoj, da ga je ovadil Slivarjev Miha, s katerim sta bila v jezi in prepiru. Zato še mislil ni, da bi tajil. Finančar pride in vpraša, če ne kuha žganja. „Da, kahal sem res“, odgovor Melj in se prav neumnega naredi. „Na čegav kotel?“ „Na svoj kotel. Vidite ga, tu le je“, govori Melj in mu kaže v veži kotel za kuhanje prašičem. „V tem le ste kuali?“

„I, v tem, v tem. A ne vem, kako se mi je delalo, da nesem izkuhal ničesar. Za nič ni bilo: na tla sem izlil vse. Tam le pri vratih se še pozna.“ „Hm, v tem kotlu pa le kuhajte, kadar in kolikor bočete“, namuza se mu finančar in smeje se na ves glas otide. A Melj gre in nese kotel za žganje nazaj, zapali ogenj in začne vnovu kuhati, ves vesel, da je ušel kazni, a še veselejši, da je tako premotil in ugal „škricev“.

Vražljivi so tudi Lušanje kolikor toliko, če

prav zmirom menj. Kake prav ljubke zméte je včasih že napravilo njih praznoverje. Pri Ploháci na primer je žena, ko moža ni bilo doma, naredila skrivši v pinji in maslo za svoj žep prodala. A da se ne bi njemu zdelo prečudno, ker bi predolgo ne bilo mäselnika ali tropinj, dá zvečer v pinjo kar navadnega mleka in začne delati v pinji. To se ve, da se ni hotelo nič narediti. Tisto noč je prenočeval pri njih ravno jeden berač. Rekel je, da on zna dobiti, kdo jim je napravil, da se neče narediti. Za dobro plačilo dela nekake čiričare in skrivnostno mrmra nekoliko časa, potlej jim reče, da jim tisti to dela, kateri pride prvi k hiši. Drugo jutro pride sosedja po hlebec kruha na pósodo. Kar vsi planejo jezni nanjo in malo da je neso prav do grd-ga rebili in pretolkli. A sovrastvo je vladalo zaradi tega mej njimi več let. Podobnih dogodeb se vé in pripoveduje vse črno; a če bi Vam hotel razložiti vse, godilo bi se nama kakor onemu, ki je prepozno spat šel in je bil zjutraj še truden. Zato Vam želim prav srečne in lahke noči.

M u h o d e r.

Vnanje države.

Kakor se piše ruskim listom iz Belegagrada, ima **srbski** kralj jako malo privržencev v deželi. Večina naroda in dubovstvo je nekda odločno proti njemu. Častniki pa tudi ne marajo za kralja, kajti dolže ga, da hoče zavsem desorganizovati vojne sile, da bi Avstriji ložje zaseli deželo.

Bolgarsko vprašanje se ne bode še tako hitro rešilo, kakor se navadno misli, tako se piše nekemu angleškemu listu iz Peterburga. Velevlasti se še nikakor neso sporazumele, kako bi pregnali Koburžana in kdo naj bi bil naslednik njegov.

Najvažnejša notranja zadeva, s katero se se daj bavijo **ruski** krogi, je vprašanje, ali naj bi se obdržala ali pa odpravila zemstva. Minister notranjih zadev in mnogi konservativci so odločno za to, da bi se odpravili ti narodni zastopi. Konservativni listi dokazujejo, da zemstva neso opravičila nad, katere so se stavile vanje. Liberalni listi pa s statističnimi podatki dokazujejo, da delovanje zemstev ni bilo povsem neuspešno. Najbrž bode nazadnje se uresničilo, kar konservativci žele, če tudi še nekateri visoki krogi potegujejo za zemstva.

V nedeljo bodo dopolnilne volitve za **francosko** zbornico v treh departementih. Monarhisti pri teh volitvah ne bodo postavili svojih kandidatov, nekaj zaradi tega ne, ker so občne volitve blizu, nekaj pa iz drugih ozirov. V departementu „Nord“ bodo republikanci gotovo zmagali, ker ne bodo imeli nobenega protikandidata. Pomladi bil je v tem departementu voljen Boulanger, a je sedaj zgubil ondu zaupanje tako, da se ne predrzne več napovedati kandidature. V Somme in Charente-Inferieure bode pa kandidoval Boulanger, a vender nema dosti upanja, da bi prodrl proti republikanskim kandidatom.

Ko so že drugi **nemški** oficijozni odločno trdili, da pohod cesarja Viljema v Peterburgu ne bode imel nobenega upliva na politiko, je „Kreuzzeitung“ še vedno zatrjevala, da so se v Peterburgu važne stvari dogovorile. Sedaj pa tudi ta list, ki velja za organ Berolinskih dvornih krogov, trdi, da je potovanje cesarjevo v Peterburg imelo čisto osebni značaj in da so se pri shodu nemškega in ruskega vladarja politična vprašanja omenjala še le v drugi vrsti. Iz pisave Berolinskega lista moremo s precejšnjo zanesljivostjo sklepati, da Nemci v Peterburgu neso dosegli, česar so želeli.

Dopisi.

Z Notranjskega 12 avgusta. [Izv. dop.]

Pri vsaki priliki se poudarja, da moramo Slovenci svoj jezik povsod spoštovati, bodisi doma, v družbah, v uradih, kakor na železnici, v krčmi in cerkvi, z jedno besedo povsod in vselej, kjer koli nam je to mogoče in dopuščeno. Ali se pa po tem tudi ravna? Žalibog, da moramo zanikati. — Še vedno in skoro povsod premalo odločnosti se v tej zadevi zapazuje. Ali bogme, na ta način ne pridemo nikoli do pravega ter zaželjenega smotra. Ako smo se odločili, da hočemo imeti streho z opeko krito, zakaj je tu in tam s slamo, deskami ali skodlami in drugim krpamo? Na ta način se pred svetom le smešimo.

O naših nekaterih narodnih odvetnikih in notarjih ali celo o nekaterih naših slovečih narodnih obiteljih tu niti govoriti nečemo, kajti premalo je prostora in časa za dovoljno grajo. Pa tudi kaj vse to hasne, naj se še tako ožigosajo, ostajajo vender pri navajenem starem kopitu; za ves svet bi se nekateri gospod papa ne predrznili, ogovoriti svoje gospe soproge ali gospodičine hčerke po naše, to je, po slovenski, le pri nekaterih prilikah se kažejo poslednje, da so narodne, ko se pa tudi v istini pri njih takoj zapazi, da so v istini, če že v drugem ne, pa v slovensčini nerodne.

Pa kakor rečeno pustimo to, obrnimo se torej drugam in to v naše slovenske cerkve, ter vprašajmo: zakaj se pa tukaj vsaj za petje naš mili slovenski, to je, materni jezik, jezik kojega nam je sam Bog podelil, vselej ne rabi, nego odstranjuje ter z mrtvim latinskim nadomešča? Je li to prav? Ne, in ne! In naj pride prvi zagovornik latinščine, nas v tem ne bode pregovoril ter uveril, da to je prav, da je to po volji božji. Kdor bi nas v tem uveril, bi nas potem tudi overil, da kdor Boga po slovenski moli, ne bode nikdar uslišan. Dá, potem bi morali priti celo do tega, da kdor ne zna družega kot slovenski, ne smé niti Boga moliti.

Pa tudi to; mar umejo pa oni, ki latinski prepevajo, kaj pevajo? Morda od sto jeden. Torej kako dopadajenje more imeti Bog nad takim petjem? Pa ako že mora biti tako, da se po cerkvah latinski prepeva, naj se to godi po mestih, na deželi pa, kjer je ogromna večina kmetov, pustite, da Boga slavimo v namrazumljivem slovenskem jeziku. Na ta način se vsajne delamo smešnih pred Bogom in

pred ljudmi. Morda je lepo latinščino slišati iz gospodskih ust, lepa pa gotovo ni, ko se jo čuje iz kmetovskih ust. Pravo bi torej bilo, da bi se že edenkrat latinščine pa tudi svojega materinega jezika usmili, to je prva da bi se več ne pačila, družega pa rabili povsod tam, kamor sliši in za kamor ga nam je i Bog podelil. Da pa ne bode ta opomin glas upijočega v puščavi, lepo prosimo, da se na to ozir jemi, pri vseh narodnih slavnostih, da vsak rodoljub v svojih krogih v tem zmislu upliva.

Iz Knežaka 6. avgusta. [Izv. dop.] Dopis v 170. števil. „Slov. Naroda“ vzbudil je pri nas nevoljo, kar se nam v njem takorekoč očita in podtika, da smo Slovenci le pri vinu. Dopisnik najbrže svojih besed ni dobro premislil, in če bi ne bil pisal kaj tako neosnovanega. Pričakoval sem, da bode dopisnik svoje trditve podprl z dokazi, a čakal sem zaman. Ni jih, niti jeden slučaj se ni navel, ki bi opravičeval natolcevanje dopisnikovo.

Da neso samo pri vinu Slovenci, pokazali smo s tem, da smo „sedanji narodnjaki“ ustanovili bralno društvo in da jih je več mej nami, ki so člani dveh in tudi treh narodnih društev, kar vsekako zahteva denarnih žrtev. Da jih pa komaj 5 do 6 čita časopise, pač ni naša krivda. Časniki so udom na razpolaganje, ako nečejo čitati, naj sami odgovarjajo, mi jih siliti ne moremo. Naj pa g. dopisnik upliva nánje, da bodo marljiveje čitali, mi bomo potem drage volje priznali njegove zasluge v tej zadevi. Kar se tiče štiridesetletnice cesarjeve, si dopisnik tudi nepotrebnih skrbij ne delaj. Pogajanja se vrše in skrbljeno je, da se bode slavnost kolikor možno dostojno vršila in da ne bomo zaostali za sosednimi kraji, — kjer še tudi ni ničesar določenega, a bode do 2. decembra izvestno vršila se slavnost štridesetletnice, akoravno se še nihče ni pritoževal, da je že ni bilo. Le malo potrpljenja torej, kajti tudi ta lastnost je za dopisnike prav potrebna.

Domače stvari.

(Čuj te, čuj te!) Profesor Treitschke, znani pruski zgodovinar, obsoja v poslednjem zvezku „Preussische Jahrbücher“ avstrijskih Nemcev Slovanom sovražno politiko ter jim priporoča spravo s Slovani. „Avstrijskih Nemcev borba za brezpogojno gospodstvo v državi, opaža se, tako pravi Treitschke, v Nemčiji z jako skromnim zani manjem in nemajo od tukaj pričakovati nikakršne podpore. V Nemčiji vlada v odločujočih krogih mnenje, da ima Avstrija v svojih slovanskih narodih najboljšo oporo proti panslavizmu. Čim bolj bode pospeševala razvoj svojih slovanskih narodov, tem manjša bode nevarnost, preteča od panslavizma“.

(Za obrtno šolo v Ljubljani) poslali so z Dunaja jako veliko orodja in raznega blaga, vsega vkupe 157 zabojev in komadov. Vse to shranilo se je začasno v baš v ta namen najetem „Igrišči.“ Gosp. prof. Ivan Šubic pride že začetkom meseca septembra v Ljubljano, da bode vse uredil in priredil, da se obrtna šola otvori tekom meseca oktobra. Gospodom modrijanom „Wochenblattovim“ bodi pri tej priliki povedano, da so si prav po nepotrebnem belili itak že osivele glave svoje zaradi g. prof. Šubice spretnosti in sposobnosti za obrtne šole vodstvo. Dvorni svetnik Exner izrekel se je tako laskavo o prof. Ivanu Šubici, da bi niti g. Dežman ne dvojil več o njegovi sposobnosti, ko bi bil omenjeno izredno pohvalo čul.

(Zakon o deželni cestah,) katerega je bil sklenil kranjski deželni zbor v poslednji sesiji, ni dobil Najvišjega potrjenja. Premeniti se mora več določeb, zlasti ona o imenovanju okrajno-cestnih načelnikov. Zakon se bode torej z nova predložil deželnemu zboru.

(Dež. predsednik baron Winkler) odpeljal se je danes dopoldne na Gorenjsko, od koder se vrne dne 17. t. m.

(Veščak — čudak.) Kakor že znano, zida se na nekdanjem živinskem trgu nova ljudska šola, za katero so se načrti izdelali po najboljših uzorih in po najnovejših izkušnjah. Nova šola odlikovala se bode od drugih učilnic Ljubljanskih tudi v tem, da bode vsaka šolska šolska soba imela svojo garderobo, kamor bodo otroci spravljali svoje dežnike, plašče in pokrivala. Veščaki in šolniki Dunajski so na tej novosti čestitali našemu mestu, češ, mi na Dunaji si ne moremo kaj tacega privoščiti, kjer bi radi. V Ljubljani pa vladajo še starokopitni

nazori in poročevalci, ki je imel svoje mnenje odati o nove šole načrtih, izrekel se je proti garderobi. Svoje čudno mnenje pa je podprl s tem, da bodo vsled garderobe šolske sobe bolj vlažne, ker bodo učenci vánjo obešali in spravljali mokre dežnike, plašče itd. Gospod „referent“ pa menda ni pomislil, da bi morali učenci, ko bi garderobe ne bilo, plašče, pokrivala in dežnike spravljati in obešati v šolski sobi sami, katero bi potem bila gotovo še bolj vlažna. Zato rečenega referata ne moremo zmatrati resnim, ker se je napisal le „v ta namen“ „ut aliquid dixisse videatur“.

(Zaradi kralja Milana) poprašujejo od več strani, zakaj da je tako nepričakovano hitro ostavil Bled. Odgovor: Ko je cesar Viljem II. pohodil Stockholm in Kodanj, javljalo se je časnikom, da je vsprejem bil „nordisch kühl“ in „frostig“. Ne vemo, kak izraz bi rabili o kralja Milana vsprejemu. V Stockholmu in Kodanji čuli so se razni klici, v Lescah in na Bledu pa ni bilo niti jednega klica, kakor da so vsa grla zamrznena. Vsprejem bil je leden in baš to je deloma uplivalo, da je Milan tako hitro odšel. Preveril se je, da njegova prisotnost mej bratskim narodom pač vzbuja radovednost, nikakor pa simpatij.

(„Sokol“ Ljubljanski) razpošilja svoje letno poročilo za preteklo leto 1887. Na prvem mestu je izvestje tajnikovo, potem blagajnikovo, kateremu povzamemo, da je društvo imelo 1586 gl. 36 kr. dohodkov in z uštetim blagajničnim prebitkom ravno toliko stroškov. Društveno premoženje iznaša 1140 gl. 3 kr. Društvo šteje 184 podpornih in izvršujočih, 8 častnih članov, 8 pa vnanjih članov.

(„Popotnik. List za šolo in dom“) ima v 15. števil. nastopno vsebino: Kako se goji v šoli sočutje. — O predelovanju nemški slovnice za slovenske ljudske šole. — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. (Preložil prof. F. Brežnik.) — Botanični listi. (Spisal Fr. Kocbek.) — Narodno šolstvo v Rusiji. — Poročilo o pošiljatih za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ Pedagoškega društva v Krškem. — Ocene. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Natečaji.

(Glas iz mej občinstva.) Že nekaj časa sem nadlegujejo neke vrste ljudje — ki čujejo na ime Ljubljanske barabe, po krčmah in javnih prostorih, ter z uprav nezasišano drznostjo prosjačijo pijače, jedil, pred vsem pa denarja. Ker se ti ljudje bavijo s tem poslom večidel iz mržnje do dela, dasi so v primeri z družimi pravimi reveži popolnoma sposobni za delo, zdravi in trdni, priporočamo slavnemu magistratu oziroma policijskim organom, da bi bolj „temeljito“ postopali s te vrste ljudmi.

(Rabuka.) Včeraj zvečer okolu 9. ure začeli so kranjske stavbene družbe delavci na Marija Terezije cesti malo razgrajati. Bilo je mnogo krika in prepira, da se je kmalu nabralo veliko radovednega občinstva. Mestne policije oddelek, broječ 8 mož, pa je hitro napravil mir. Policija prijela in odvela je dva razsajalca, ostali pa so potem kmalu potihnili.

(Trtna uš v Trstu in okolici.) Komisija, ki ima ukreniti vse potrebno proti trtni uši, preiskala je v „Campagni Coroneo“ 9262 trt. Mej temi je bilo 1752 ušvih. Pokončali so 6180 trt ter sklenili, da se imajo po okuženih vinogradih trte uničiti.

(Vabilo k veselici,) katero prirede dijaki v čitalničnih prostorih na Vrhniki dne 15. avgusta v korist Vrhniskej podružnici sv. Cirila in Metoda. Vspored: 1. Prolog. 2. „Štempibar mlajši“. Gluma v 1 dejanji. 3. Deklamacija. 4. „Nemški ne znajo“. Šaloigra v 1 dejanji. 5. Prosta zabava. — Ustopenina: Sedeži v prvi vrsti 80 kr., v drugi vrsti 60 kr., parter 25 kr. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. Začetek točno ob 1/2 8. uri. K tej veselici vabi uljudno odbor.

(Kamniška mestna občina in korporacija) obhaja dne 18. in 19. avgusta t. l. skupaj z društvi Čitalnica, Lira, požarna bramba in Veteranci 40letnico vladanja Nj. Velečastva Franca Jožefa I. Vspored: Dne 18. avgusta: I. Ob 5. uri popoldne obdaritev občinskih revežev v mestni dvorani. II. Zvečer ob 8. uri razsvetljava mesta, baklada z godbo; serenada pred stanovanjem c. kr. okrajnega glavarja, kjer poje društvo Lira slavnostno kantato Vilharjevo. Dne 19. avgusta: III. Zjutraj oh 4. uri budnica. IV. Ob 9. uri se zbirajo društva z zastavami v mestni hiši, od koder gredo k slovesni sveti maši. V. Ob polu 12. uri se vrši

čestitanje zastopništva občine, korporacije in društev v pisarni c. kr. okrajnega glavarja. VI. Ob polu 5. uri popoldne prosta veselica na vrtu gostilne „pri Kristofu“. Pri tej slavnosti poje pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane in „Lira“ iz Kamnika, svira pa godba tukajšnjega veteranskega društva.

— (Vabilo) k veselici, koje priredi „Kmetško bralno društvo pri sv. Luciji“ v proslavljenje 40 letnega vladanja Našega presvetlega cesarja dne 19. avgusta 1888 s sledečim vspeedom: 1. Cesarska pesen. 2. S'avnostni govor. 3. Pesen: „Brzi junaci“. 4. Otročja igra: „Oče naš, kateri si v nebesih“. 5. Pesen: „Jadransko morje“. 6. Deklamacija: „Veseli pastir“. 7. Pesen: „Istrijanska koračnica“. 8. Igra: „Nemški ne znajo“. 9. „Na straži.“ Po besedi domača zabava. Začetek ob 7. uri. Ustopnina k veselici udom 10 kr., neudom 20 kr. K obilni udeležitvi uljudno vabi odbor.

— (Vabilo k slavnosti) štiridesetletnega vladanja Njih Veličanstva našega presvetlega cesarja Frana Josipa I. katero priredi Ljutomerska čitalnica dne 18. avgusta 1888. v Ljutomeru na vrtu gosp. J. Vaupotič-a. Vspeored: 1. Pozdrav. 2. Haydn: Cesarska himna. 3. J. pl. Zajc: „U boj“, moški zbor. 4. F. S. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. 5. Slavnostni govor. 6. Kocijančič: „Oblaček“, moški zbor z bariton-solom. 7. Dr. G. Ipavc: „Slovo lastovke“, čveterospev. 8. Dr. G. Ipavec: „Pod lipo“, mešani zbor. 9. F. S. Vilhar: „Bojna pjesma“, moški zbor. Opomba. Ob 10. uri predpoludnem je slovesna maša; po službi božji položi se temeljni kamen novemu šolskemu poslopu. Začetek ob 3. uri popoldne.

Slavno uredništvo!

Na podlagi §. 19 tisk. zakona prosim, da vsprejmete sledeči popravek v svoj cenjeni list:

Ni res, da bi se bil dne 13. junija v Mozirji „neotesano“ izrazil zoper „Savinjskega Sokola“, — kar vsekdar potrdijo priče, ki so bile tedaj jedine prisotne: Gospodje A. Podhostnik, kapelan, A. Goričar, poštar v Mozirji, K. Tertnik, okrajni sodnik na Vranskem, in J. Golob, župnik v Motniku. — Torej je tudi izjava odbora „Savinjskega Sokola“ v Vašem listu dne 6. julija t. l. popolnoma neutemeljena in se naslanja le na tedanja izvanredno domišljivo g. Pirša, s katerim še o „Sokolu“ istega dne govoril nesem.

Z odličnim spoštovanjem

J. Pauer,
trgovec v Braslovčah.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Velikovec 14. avgusta. Zmaga naša. Einspieler 78, Pleschitznig 33 glasov.

Velikovec 14. avgusta. Slavno smo zmagali. Naš kandidat Einspieler ima pri vsem pritisku ogromno večino. Živeli neupogljivi volilci!

Celovec 14. avgusta. Gregor Einspieler zmagal sijajno, dobil 78, nasprotnik Plesivčnik le 33 glasov. Naudušenost nepopisna. Živio!

Hag 13. avgusta. Kraljica Natalija odpotovala v Pariz.

Rim 13. avgusta. Italijanska ekspedicija proti rodu Debeb, bivajoča s 470 možmi v Seganeiti pri Arkiku, bila dne 8. avgusta poražena. Izdali so jo Asaortinci, katerih 200 poleg 600 baškozukov se je pod vodstvom 5 italijanskih častnikov in njihovega voditelja Adamage ekspedicije udeleževalo. Asaortinci uskočili so k Abesincem ter napali Italijane, na kar so baškozuki začeli bežati. Italijanski častniki in 200 baškozukov mrtvih. Debebi izgubili so 350 mož.

Turin 14. avgusta. Naučni minister je v svojem govoru pri včerajšnjem banketu dejal: Italija je odkritosrčna prijateljica miru in ne misli na pustolovstva. Njene zveze so mirovne zveze. Upati se sme, da se bode mir ohranil, tudi onim na korist, katerim ni tako drag, kakor nam. Sestanek v Peterburgu imel je namen, pospeševati mir, sestanek v Rimu bode mirovne namene na novo utrdil. Ne da bi se motilo ravnesje ob Sredozemskem morji, mora vendar Italija kot pomorska vlast zopet pridobiti trgovinski promet na morji.

Narodno-gospodarske stvari.

Dela za odpeljanje vode ob povodnjih v Planinski dolini.

(Konec.)

Srečno sta se v preteklem letu „pod stenami“ tikoma skalovja, našli dve veliki, rovom podobni vot-

lini. Združili sta se z onima strugama Unca, v katerih teče voda ob povodnji. S tem se je omejilo poprej škodljivo ponicanje vode v ta dva po 10 m² široka in 18 oziroma 20 m globoka rova. Škodljivi nastop vode se tako odpravlja iz doline in voda odpeljava v bližnje — globoko pod površjem doline ležeče votline, kar se je dejanski tudi skazalo ob zadnji povodnji. Da se tekem časa ta umetna napravljena rova z naplavljenim lesom in vejevjem ne zamašita, napravi se nad vsakim varstvena mreža, ki ima podobo velike kletke, pri kateri ima voda na vseh straneh prost otok.

Pod vreči podobnim koncec struge Unca sta podzemeljski jami, imenovani v čast našemu gospodu deželnemu predsedniku „baron Winklerjevi jami“. Pred taistima ležeče skalovje bode se razstrelilo in napravi prosti odtok vodi iz Planinske doline v nižjo ležečo, prostrano Vranjo- in Lippert-ovo jamo

Res, da je teško reči, da se povodnji o zimskem času v Planinski dolini s temi napravami popolnoma odstranijo, vendar se lahko trdi, da se s tem škodljiva poplavljanja v poletnem času popolnoma odpravijo, da lahko s prepričanjem zagotavlja, da se vsled teh pričetih del tudi zimske povodnji ne bodo dvigale tako visoko, in tudi ne trajale tako dolgo.

Ako se prijetno Planinsko dolino, njene 1800 oral velike senožeti in polje ogleduje o času, ko kakor kača zvjajajoča se reka Unec mirno teče v svojej strugi, bi nihče ne verjel, da more ta dolina tekem 3 do 4 dnij ob najbujnej ej rasti, spremeniti se v jezero, da more jedna povodenj — da jeden naliv uničiti vse delo, ves trud jednega leta. Neverjetno je, da se po teh lepih logih in travnikih ob povodnji more voziti s čolnom. Ako se povprašuje po uzroku te zemeljske nezdode, najde se, da taisto prouzroča jedini razloček mej v dolino dohajajočo in odhajajočo vodo. Velikanski prostori Planinske jame pri starem gradu, kateri v svojej temi skrivajo dotok voda iz Postojine in Cerkniskega jezera, očarajo, osupnejo vsakaterega in mu utisnejo neizbrisljiv spomin na te mogočne, čudne podzemeljske jame, v katerih se vode iz jedne kotline v drugo pretakajo. V svetovno znani Postojinski jami, v velikej cerkvi pretresa človeka skrivnostno šume nje Pivke. Ravno ta voda priteče po 7 km dolgim pod zemeljskem teku v veličastni Chorinskega hram Planinske jame, ko se je poprej združila blizu lepega slapa z mogočnim dotokom od Cerkniskega jezera.

Obila množica vode doteče hitro — nagloma v Planinsko dolino, a po malih, deloma tudi zamašenih in zasutih požiralnikih ne mora odtakati tako hitro, ustavi se in zalije dolino. Dela gospoda Puticka pa imajo ravno namen napraviti vodi večji odtok, spravi brez škode drugim krajem taisto v neznanu podzemeljske votline in rešiti s tem prelepo dolino vsakoletnega, škodljivega poplavljenja.

Trajni zdravilni vspeh. Vsakeršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštнем povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in poddisom. 4 (31—11)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—186)

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Za zastavo „Dolenjskega Sokola“

so do sedaj darovali:

Gosp. Kamenšek Martin	1 gl.	— kr.
„ Fuks Edvard	1 „	— „
„ Prosenek Anton	1 „	— „
„ Navratil Anton	1 „	— „
„ Taušek Ivan	1 „	— „
„ Dovgan Franjo	1 „	— „
„ Pelhani Alojzij	1 „	— „
„ Pavlič Ivan	1 „	— „
„ Wacha Fran	1 „	— „
„ Gustin Fran	1 „	— „
„ Kapelle Janez	1 „	— „
„ Kožar Anton	1 „	— „
„ Stajer Fran	2 „	— „
„ Fuks Emanuel	— „	60 „
„ Fleischman Leopold	— „	50 „
„ Gangl Leopold	— „	50 „
„ Čerček Jarež	— „	50 „
„ Makar Dako	— „	40 „
„ Burger Anton	— „	50 „
„ Jakopič Anton	— „	50 „
„ Vsi iz Metlike.	— „	50 „
„ Erhartič Ivo	2 „	— „
Gospodičina Majzelj Josipina	1 „	— „
„ Majzelj Ana	2 „	— „
Gosp. notar Vršec	2 „	— „
„ Neimenovan	1 „	— „
Gosp. Fran Šuklje, drž. in dež. poslanec	5 „	— „
Društveniki v Novem mestu	46 „	13 „
Vkupa	76 „	63 kr.

Vsem gospdč. in gg. darovalcem izreka tem potom svojo toplo zahvalo

odbor „Dolenjskega Sokola“.

VABILO.

Ker nameravam letos izdati

ILUSTROVANI NARODNI KOLEDAR,

opozarjam slavno p. n. občinstvo, da sem odločil v njem tudi prostor za anonce. — Gotovo je v „KOLEDARJI“ najprimerneje inserirati, kajti knjižica ostane vse leto v rabi. Vabim tedaj slavno občinstvo, da se posluži te prilike ter doloži vsaj do 30. avgusta svoja Naznanila in Objave. — Cena je primerno nizka.

V LJUBLJANI, 10. avgusta 1888.

Dragotin Hribar.

Tujci:

10. avgusta.

Pri **Slonu**: Stecker iz Gablena. — Tandler iz Gablena. — Lauza iz ? — Taber iz Inomosta. — Rösler iz Gablena.

Pri **Maltici**: Klein iz Monakavega. — Dorri iz Tplie. — Urankar iz Trsta. — Wenzel iz Prage.

Pri **južnem kolodvoru**: Foranitti iz Spielfelda.

Pri **Viranu**: Ivanetič iz Sušja.

Umrli so v Ljubljani:

10. avgusta: Leopold Vidmar, strugarjev sin, 1 mes., Stari trg št. 20, za katarom v črevih.

11. avgusta: Reza Urbančič, gostija, 80 let, Florjanske ulice št. 14, za oslabljenjem.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. avgusta t. l.

Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 90	Jajce, jedno	2
Oves,	2 60	Mleko, liter	8
Ajda,	4 55	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 06	Telečje	48
Koruza,	5 85	Svinjsko	54
Krompir,	2 70	Koštunovo	34
Leča,	12	Pišanec	40
Grah,	13	Golob	17
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	1 96
Maslo, kgr.	1	Slama,	1 96
Mast,	74	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	64	„ mehka, 4 „	4 15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrlna v mm.
13. avg.	7. zjutraj	738.2 mm.	19.8° C	sl. sev.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	736.9 mm.	29.7° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	737.2 mm.	20.8° C	sl. sev.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 23.4°, za 3.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 14. avgusta t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	82.05	82.30
Srebrna renta	82.85	83.05
Zlata renta	111.75	112.20
5% marena renta	98.10	98.25
Akcije narodne banke	870.00	870.00
Kreditne akcije	318.10	317.40
London	123.40	123.45
Srebro	—	—
Napol.	9.77	9.77
C. kr. cekini	5.81	5.81
Nemške marke	60.17 1/2	60.20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	133 gl.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	169 „
Ogerska zlata renta 4%	101 „	65 „
Ogerska papirna renta 5%	91 „	40 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 „	50 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	120 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „	50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 „	25 „
Kreditne srečke	100 gl.	183 „
Rudolfove srečke	10 „	21 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	110 „
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	227 „	— „

Zahvala.

Vsem cenjenim prijateljem in znancem izrekava najiskrenejšo in najudanejšo zahvalo za mnogostranski skazane dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega presrčno ljubljenega sina

IVANA,

za darovane vence in častno spremstvo dragega prezgodaj umrlega otroka.

(553)

Žalujoči stariši:

Ivan in Berta Počivalnik.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 najčistije lužne
KISELINE
 poznate kas najbolje okrepljujude piće,
 I kas izkušán liek proti trajnom kašlju plúčovine I
 želudca boleesti grkijana I proti méhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
 Karlovi vari i Widn.

Oznanilo.

Pouk v I. mestnem otroškem vrtu
 s slovenskim poučnim jezikom prične se
 v 20. dan avgusta letos

s sveto mašo v sv. Petra farni cerkvi.
 Upisovanje otrok vršilo se bode od 17. dne
 avgusta naprej mej 8. in 11. uro dopoldne in 2.
 pa 4. uro popoldne v učnih prostorih na sv. Petra
 nasipu hiš. št. 65, pri tleh na levo.

Vodstvo I. mestnega otroškega vrta Ljubljanskega,
 v 14. dan avgusta 1888. (552-1)

Išče se

domač učitelj,

ki bode poučeval v večjem in prijetnem slovenskem trgu
 v predmetih ljudske in spodnje srednje šole.
 Ponudbe pošljejo naj se pod chiifro „A. A.“ na
 upravništvo „Slovenskega Naroda“. (545-2)

Mlad krojač,

zmožen slovenščine, italijanščine in malo nemščine, želi pri
 kakih gospódi primerne službe. — Ponudbe na upravništvo
 „Slovenskega Naroda“. (546)

Vso opravo
 za specerijsko in kramarsko blago

prodam po nizki ceni.

(549-1) **Valentin Žontar**
 na Tržaški cesti št. 19 v Ljubljani.

Na račun

oddal bi rad svojo

mesarijo in gostilno

poštenemu, podvzetnemu človeku, kateri bi si s tem lahko
 zagotovil svojo eksistenco. — Natančneje o vsem pove

(548-1) **Anton Šega v Litiji.**

Št. 5041 de 1888.

(532-3)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih
 prostorov ostane

deželna in zemljišno-odvezna
blagajnica kranjska

dne 16., 17. in 18. avgusta t. l. stranki
 nemu prometu

zaprta.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske,
 v Ljubljani, dne 6. avgusta 1888.

F. P. VIDIC & COMP.

priporočata p. n. občinstvu za salone, kavarne,
 gostilne, privatna stanovanja i. t. d.

lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga
 izdelane. (440-16)

Zaloga: v Slonovih ulicah št. 9.

Umetne

(152-47)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
 vanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
 poleg Hradeckega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nad-
 stropje.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
 prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovencea ali črtice iz njegovega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobilca. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojtnje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški válpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.

Zvezek po 60 kr.,
 eleg. vezan po 1 gld.
 Pri vnanjih naroči-
 lih velja poštnina
 za posamični neve-
 zani zvezek 5 kr.,
 za vezani 10 kr.

Dijaki
 dobivajo Jurčičeve
 „Zbrane spise“ po
 50 kr. izvod, ako
 si naročé skupno
 najmanj deset iz-
 vodov.

Prodajajo se v (37-19)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani.

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld.,
 s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr.,
 s pošto 5 kr. več. (439-25)

Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah.

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Hiša na prodaj.

v nekem mestu na **Notranjskem**, za kupčijo ali
 pa za strojarijo zelo pripravna. Cena primerno nizka.
 Podrobno pove upravništvo „Slovenskega Na-
 roda“. (537-3)

Jedini slovenski ilustrirani saljivi list.

ROGAČ
 izhaja po dvakrat na mesec
 ter stoji (478-10)
 3 gld. 20 kr. celo leto,
 1 gld. 60 kr. pol leta.

Uredništvo in upravništvo v Narodni Tiskarni.

Gg. šolskim predstojnikom
 in učiteljem

(223-25)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
 za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves,
 in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
 senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
 sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
 cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
 ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
 na lepo popleskani leseni plošči
 urejena in po prav nizki ceni.

Za najboljše priznani

(Patent STRAKOSCH & BONER)

stroji za pranje in ovijanje,
valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje **mlatičnice**, katere gonijo konji in voda, dalje
 take, ki se gonijo z roko in geplom, **rezilnice za**
krmo in plugi, raznovrstni **trieri**, **mlini za debelo moko** in
tlačilnice za sadje, **vinske stiskalnice** in **stiskalnice za**
ovočje, **mreže za obiranje grozdja**, **rezilniki za repo**,
šivalni stroji in **proti ognju** in **ulomu varne blagajnice**
 najboljsh fabrikacij, dobé se v največji izberí in po najnižji tovarniški ceni pri

FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. šte. 1, nasproti železnemu mostu.

Svarilo! Nekaj časa klatijo se tuji agentje po našej in po sosednjih deželah in
 usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za
 rabo, svarim torej velečastito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih
 ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta **Janeza Grebena**, ki ima moje legalizovano
 pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in
 če to ni mogoče, pa naravnost na mene. (417-6)

C. kr. priv.

prva avstrijsko-ogerska tovarna za harmonije Al. Hugo Lhota v Kraljevem gradcu

priporoča svoje harmonije, ki so na najboljšem glasu, po najnižjih cenah (elegančni harmonij za salon, iz orehovega lesa, 3 sprem.) po 70 gld. in višje ter je razpošilja franco na vse železniške postaje avstro-ogerske države.

Velečastiti duhovščini in p. n. častitim učiteljem tudi na mesečne obroke po 5 gld., zadatja (na obroke) le 10 gld. — Permanenčna razstava nad 100 harmonijev najnovejše konstrukcije. — Ilustrovani ceniki gratis in franco. — Jamstvo za pet let. (507-7)

Čudež sedanjosti!

Najboljša in naj-

cenejša angleška

v remontoir obliki

ura z nihalom!

Samo 4 gld.

Samo 4 gld.

Mesto gld. 15.—

Mesto gld. 15.—

10letno jamstvo za svetilno moč kazalnice.

2letno jamstvo, da ura dobro gre.

Ta z devetimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami premijovana ura ima polirano okrožje iz bakraste zlatokovine, narejeno prav po zgornjem narisi in patentovano strokovnostekleno kazalnico, ki ima čudovito lastnost, da v zavsem temni noči

sveti svetlo kakor mesec.

Poleg tega ima zvončno budilo, ki se lahko nastavi na kateri čas kdo hoče, ima dva bronasta uteži. Ker jej je cena, uštevši leseni zabojček, v katerem se odpoilje, le 4 gld., reci: štiri goldinarje, more vsako omisliti si tako izvrstno, trajno uro, ki je kras vsakemu stanovanju. — Razpošilja proti gotovemu denarju ali c. kr. poštnemu povzetju

Exporthaus I., „Zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien, Weissgärber, Kriegergasse II, Parterre, Thür 5, Wien. (541-2)

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224-25)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in pluzne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

FRAN CHRISTOPH-ov (474-10)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnostij in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristinega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN. IVANU LUCKMANN-U.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedicem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233-41)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Priporoča se p. n. gospodom pisateljem, založnikom in sl. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiskovin po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah.

V več jako krasnih barvah tiskane

diplome

za častne občane in člane pa je dobiti samo v

„Narodni Tiskarni“.

Na novo vrejena

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani

Gospodske ulice števil. 12.

Čiska knjige, brošurice, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vozne liste, mrtvaske liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade, itd., itd.

Vedno v zalogi obrazci za posojilnice, sodnije i. d.

Naročila se izvršujejo točno, ceno in lično.